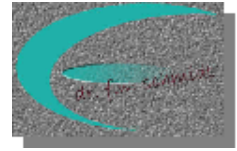

Reacties:
f.schmidt@wxs.nl

Histo-visie

Tunnelvisie II

Er is nog een andere reden om het verhaal van Caesarius niet in deze contreien te situeren. Caesarius begeleidde zijn abt niet bij een visitatie van in het bisdom Utrecht liggende kloosters, maar van kloosters die tot het bisdom Munster behoorden. Hiervoor heb ik al gewezen op de tunnelvisie. De auteur haalt in zijn katern het door Van Moolenbroek geschreven boek 'Mirakels historisch' aan. Hij heeft ongetwijfeld de bladzijden 88 tot en met 94 gelezen. Dit gedeelte gaat namelijk over de hiervoor genoemde oorsprongslegende. Op pagina 94 zegt Van Moolenbroek: 'in het begin van onze eeuw werd verondersteld dat het Hasselt in Overijssel betref. Deze laatste gedachte is niet meer dan geschiedfantasie, want de hostieschennis vond plaats in het Munsterse

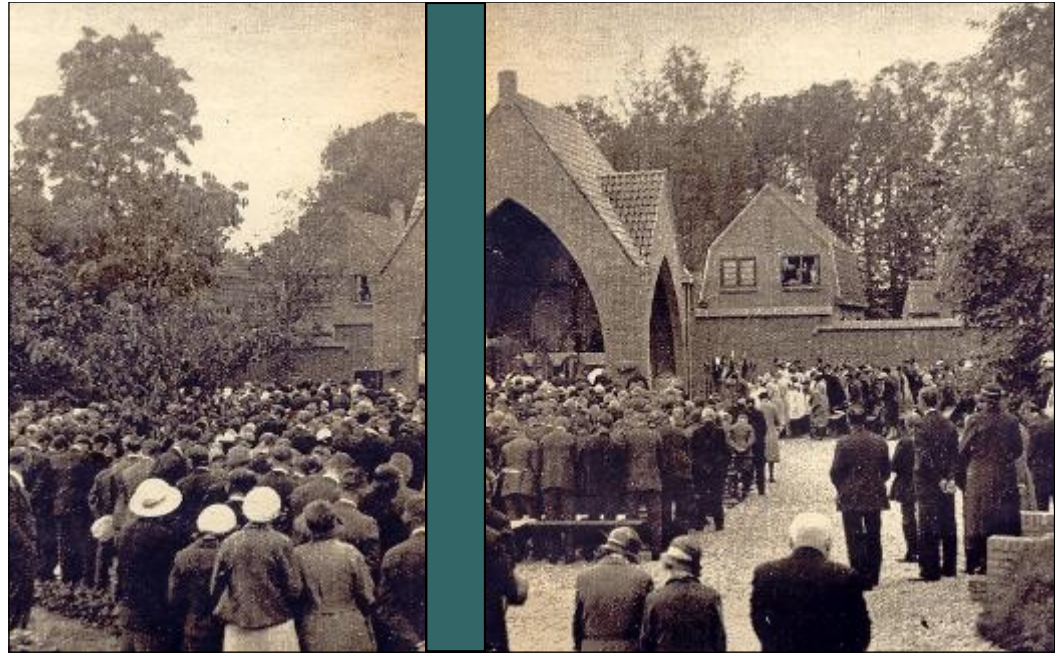
aartsdiaconaat Frisia, ver van het in het Utrechtse aartsdiaconaat gelegen Hasselt'. Al veertien jaar eerder heeft Van Moolenbroek in een publicatie in het *Tijdschrift voor Geschiedenis* aangehouden dat de gebeurtenissen in het noorden van het land gesitueerd moesten worden. In het katern 'Hasselt: van Kruisvaarders en Pelgrims' wordt nergens gesproken over deze opvatting van Van Moolenbroek.

Het tweede bezwaar is dat de auteur van deze katern wel heel lichtvaardig over de bevindingen van Frijhoff heenstapt. Hij negeert en ontkent ze praktisch. Op basis van gedegen bronnenonderzoek is Frijhoff namelijk de mening toegedaan dat de Heilige Stede zelf inderdaad een oude plaats van verering is geweest, maar dat de verering van het Heilig sacrament pas dateert

uit het midden van de veertiende eeuw. Dat is ruim een eeuw later dan de door Caesarius beschreven legende. Deze opvatting van Frijhoff, waarin hij overigens niet alleen staat, wordt in het katern wel aangehaald, maar zonder afdoende tegenargumenten terzijde geschoven. Daarmee bevestigend wat Frijhoff in het kwartaalblad van de IJsselacademie van december 2001 noot 6 al schreef, dat de auteur 'op zeer selectieve wijze met de bronnen' omgaat. In het in *Embodied belief* opgenomen artikel van Frijhoff onderscheidt hij namelijk een drietal stadia. Het eerste omvat de periode van voor 1350. De Heilige Stede moet toen wat het woord ook zegt uitsluitend een heilige plaats zijn geweest. Het tweede stadium trad in na 1350, toen bovendien het Heilig sacrament een rol ging spelen. Heilige Stede en

Bronnen:

de verering van het sacrament vielen dus toen samen. Het laatste stadium was de herleving na 1900. Tussen stadium één en drie is er wel continuïteit als het gaat om het begrip Heilige Stede, maar niet als het gaat om de pas na 1350 optredende verering van het Heilig sacrament. Geschiedschrijving dient gebaseerd te zijn op feiten. De oorsprongslegende, die door Velthuisen voor het eerst geconstrueerd is en door de auteur van dit katern is overgenomen, heeft noch qua plaats, noch qua tijd raakvlakken met Hasselt. Waar feiten worden genegeerd slaat geschiedschrijving om in fantasie. In de katern zijn hiervan voorbeelden aan te wijzen. De kamprechter was dus geen Hasselter en dus is het ook niet bekend of een Hasselter op kruistocht is geweest. En de kamprechter heeft dus ook niet op de hoek van het Eiland en de Eikenlaan gewoond. Al deze aannames doen afbreuk aan de geschiedenis van Hasselt. Met dit katern heeft de schrijver niet alleen de geschiedenis van Hasselt te kort gedaan, maar ook zichzelf.

Bronnen:

Meer over de historie van Hasselt weten of zien

www.schmidtplanet.info